

Univerzita Komenského v Bratislave

Jesseniova lekárska fakulta v Martine

Klinika infektológie a cestovnej medicíny, Kollárova 2 036 59 Martin

Recenzný posudok

Vysokoškolské skriptá autorov *Oto Osina, Jurina Sadloňová, Vladimíra Sadloňová, Nora Malinovská* pod názvom ***Selected Chapters in Toxicology*** komplexne rozoberajú problematiku intoxikácií v rozsahu vyhovujúcom pre pregraduálne štúdium lekárov študujúcich v jazyku anglickom. Súčasne môžu slúžiť aj pre lekárov v rámci postgraduálneho štúdia, ako aj praxe napríklad pri posudzovaní škodlivého vplyvu chemizácie životného a pracovného prostredia, riešení drogových závislostí a predávkovania sa drogami alebo pri riešení akútnych intoxikácií rôznymi chemickými látkami a liekmi, s ktorými sa stretávame v prostredí lekárskej pohotovosti, urgentných príjmov a jednotiek intenzívnej starostlivosti.

Autori rozoberajú najdôležitejšie informácie z oblasti toxikológie, ktoré popisujú v piatich hlavných kapitolách.

Prvá kapitola je venovaná problematike všeobecnej toxikológie vrátane najdôležitejšej toxikologickej terminológie a rozoberá možné účinky chemických látok, ktoré môžu byť dráždivé, toxické, alergizujúce, hepatotoxické, hematotoxické, karcinogénne, nefrotoxické a neurotoxické. Špeciálna podkapitola uvádza zásady diagnostiky vrátane orientácie podľa symptómov spolu so všeobecnými zásadami prvej pomoci pri otravách a uvádza aj ich antidóta, ktoré sa používajú v praxi.

Druhá kapitola popisuje poznatky hlavne z oblasti pracovného lekárstva a delí sa na toxický vplyv anorganických látok (arzén, chróm, kadmium, nikel, olovo, ortuť, oxid uhoľnatý) a organických látok (alkoholy, formaldehyd, organické rozpúšťadlá). Táto časť obsahuje aj podkapitolu o otrave organofosforovými a karbamátovými insekticídami.

Tretia kapitola rozoberá intoxikáciu liekmi ako sú analgetiká, hypnotiká a sedatíva, beta-blokátory, tricyklické antidepresíva a blokátory kalciových kanálov. Podrobne rozoberá príznaky otravy a možnosti jej liečby.

Štvrtá kapitola je špeciálna a venuje sa intoxikáciám omamnými psychotropnými látkami vrátane halucinogénnych drog, kanabinoidov, stimulantov a opioidov, zneužívaných abúzermi drog. Popisuje aj otravy organickými rozpúšťadlami (toluén a acetón), ktoré používajú najmä mladiství so slabších socioekonomických skupín.

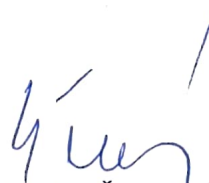
Piata kapitola je samostatná a je zameraná na intoxikácie hubami a ich jednotlivými prejavmi.

V uvedených kapitolách a podkapitolách špeciálnej toxikológie sa uvádza stručná charakteristika toxikologickej látky a jej toxikokinetika, klinický obraz, diagnostika, diferenciálna diagnostika a možnosti liečby.

Z odborného hľadiska nemám k predloženým skriptám žiadne pripomienky, naopak chcem vyzdvihnúť, že problematika je komplexne a výborne spracovaná na úrovni najnovších poznatkov.

Skriptá sú prehľadne a zrozumiteľne napísané a ľahko sa čítajú. Sú napísané na 108 stranách, členené do piatich kapitol s podkapitolami, prehľadne ilustrované obrázkami a tabuľkami.

Publikáciu považujem za veľmi hodnotnú a potrebnú preto ich odporúčam na uverejnenie.

Doc. MUDr. Katarína Šimeková, PhD.
prednostka Kliniky infektológie a cestovnej medicíny
JLF UK a UNM

14.12.2022